

Teated

Toimetuse ja tallituse
Kaarli t. 8.Tallinna maleva staap.
Telef. 9-98.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste klljel 8 s. mm. 1 veerul;

Teksti ees 16 s. mm. 1 veerul;

Tekstis 20 s. mm. 1 veerul.

Kaitseliitlastele 50% hinnaalandusega.

Ilmub 1 kord nädalas

Tellimise hind

postiga 1 kr. aastas.

Tellimisi võetakse vastu peale maleva
staabi kõikides malevkondate staapi-
des ja naiskodukaitse juhatuses.

Nr. 1. (9).

Neljapäeval, 3. jaanuaril 1929. a.

II aastakäik.

Avaldan kõigile,

L. J. 153.

kes malevat ja isiklikult mind jõulupühadeks ja uueks-aastaks oma õnnesooviga austasid, oma südamlikku tänu.

Lesteg.

Täna kõiki, kes kaitseliidu loterii heaks kordaminekuks kaasa aitasid. Siin paistis jällegi silma maleva pere üksmeel ja tahe tarvilisel momendil energiliselt tegutseda.

F. Pinka,

kolonel-leitnant, maleva pealik.

Käskkiri
kaitseliidu Tallinna male-
vale

Nr. 1.

2. jaanuaril 1929. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks väljavõtted
kaitseliidu ülema käskkirjast 22. detsembrist m. a. nr. 67:

„§ 1. Käsen peastaabi õppe- ja spordijaoskonnal korraldada 14.—25. jaanuarini kaitseliidu instruktoritele ja sporditegelastele 12-päevalised kehalise kasvatuskursused.

§ 4. Kursustest osavõtjad:
Kursustele saata instruktooreid ja sporditegelasi järgmiselt:

Sportlasi:

1. Tallinna malevast — 2 kaitseliitlast.

§ 8. Kursustele ilmumise aeg.

Kursuslastel ilmuda Tondile, kadettide kasiino juure kursuste ülema käsutusse 14. jaanuaril 1929. a. kell 8.45.

§ 9. Riietus ja kaasavõetavad asjad.

Kursuslased ilmugu võimalikult kõik kaitseliidu vormis. Kõigil olgu kaasas suusad keppidega ja rihmadega, spordiriided (püksid, trikood, kamponid, kingad jne.). Ühiskorterite tarvitajatel kaasa võtta vooditekk, padi, linad, kätterätik, seep jne.“

Malevast avaldasid nõusolekut ja palun kursustele minna härradel J. Trumm ja O. Virkus.

§ 2.

Avaldan teadmiseks väljavõtted

käsukirjast Tallinna garnisonile nr. 98, 12. detsembrist l. a. § 2:

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks sõjainistri kskk. 8. dets. l. a. nr. 553 ühes lisaga.

Nr. 553 — Tallinnas, 8. detsembril 1928. a. (Kindralstaap).

10. detsembril algavad kõrgema sõjakooli III lennu lõpetajate iseisvate tööde ettekanded, Tallinnas, ohvitseride keskkogu ruumides. Ettekannetest, mis tähendatud selle käskkirja lisas, on soovitatav osa võtta kõigil Tallinna garnisoni ohvitseridel, eriti kõrgema sõjakooli õpilastel, kui ka neil ohvitseridel, kes teistest garnisonidest ettekannete päevadel Tallinnas viibivad.

Lisa: ettekannete nimekiri ja tähtajad.

Kõrgema sõjakooli III lennu lõpetajate iseseisvate tööde ettekandmise tähtajad ja järjekord.

Jk. nr.	Ettekand. kuupäev ja kellaaeg	T e e m i p e a l k i r i	Teemi ettekandja auaste ja nimi
2	3. I kell 18.00	Kaitseliidu tähtsus ja ülesanded riigikaitse seisukohalt .	Major Balder.
3	10. I „ 18.00	Positsioonsõda: selle tekkimine ja iseäraldused maailmasõjas	Leitnant Riiberg.
4	14. I „ 18.00	Juhtide kasvatus ja väljaõpe sõjaväes möödunud sõdade, eriti maailmasõja ja vabadussõja kogemustel	Kolonel-leitnant Kasekamp. Kapten Bergmann.
5	17. I „ 18.00	Ratsaväe kasutamine lahingtegevusel	Kapten Soodla.
6	21. I „ 18.00	Lahingtegevuse iseäraldused metsades ja asulates. Tänavvõitlused	Kapten Jalajas. Major Laats.
7	25. I „ 18.00	Sõjakunsti ajaloo ja sõjaajaloo uurimise tähtsus ja meetodid	Major Külaots. Major Ahman.
8	31. I „ 18.00	Kohtamislahing ja tema iseäraldused	Leitnant Tuvikene.
9	7. II „ 18.00	Suusk-jalgratturite üksused: nende organisatsioon, relvastus, väljaõpe ja kasutamine lahingtegevusel	Kolonel-leitnant Jacobson.
10	11. II „ 18.00	Väeliikide juhtimine ja koostöö pealetungile	
11	14. II „ 18.00	Sõjaväe komplekteerimise arenemine käesoleval sajandil ja väljavaated tulevikku	
12	18. II „ 18.00	Jalaväe organisatsiooni, relvastuse ja varustamise põhilised maailmasõja kogemustel	

Garnisoni ülem lubas eelpool tähendatud loengutest osa võtta kõikidel kaitseliidu pealikutel.

§ 3.

Avaldan teadmiseks väljavõtted „Riigi Teatajas“ nr. 102 — 1928. a. avaldatud eriveotariifist nr. 71 kaitseväge, piirivalve, kaitseliidu ja nende varanduste veoks:

§ 14. Kaitseliitlaste vedu. Kaitseliidu malevate, malevkondade ja kaitseliidu osakondade pealike, nende abide, kompanii- ja neile vastavate pealike, instruktorite ja kaitseliidu keskjuhatuse ja naiskodukaitse keskjuhatuse liikmete ja ringkondade ning jaoskondade esinaiste vedu sünnib käesoleva tariifi § 11 põhjal, neile kaitseliidu poolt välja antavate kaitseliidu liikmekaartide ettenäitamisel, missugused peavad vastama § 11 ette nähtud nõuetele. Hinnaalandust õigustav märkus liikmekaardil kirjutatakse alla kaitseliidu ülema või maleva pealiku ja sekretäri poolt ning varustatakse vasta pitsoriga.

§ 15. Kaitseliidu varanduse ja kaitseliitlaste ametlik vedu.

Kaitseliidu varanduse ja kaitseliitlaste ametlik vedu sünnib käesoleva tariifi järele kaitseliidu asutuste poolt väljaantavate veotokumentide põhjal, kohemaksetava raha eest, kusjuures maksmine võib sündida kas saate- või sihtjaamas.

§ 4.

Naiskodukaitse ringkonna ja jaoskondade esinaistele kantakse märkus

50% hinnaalandusega riigi raud- ja veeteedel sõitmiseks maleva staabis liikmekaartidele sisse ainult siis, kui ringkonna ja jaoskonna üldkoosolekute valimise tagajärjed on minule ette kantud käskkirjas avaldamiseks.

§ 5.

Öppenädal ja kontrollkogumine algab Sadama malevkonnal 7. jaanuaril s. a. kell 19 maleva staabis ja Kalevi malevkonnal 14. jaanuaril s. a. Täpsemad teated Kalevi malevkonna kohta ilmuvad järgmises „Maleva Teadete“ numbris.

§ 6.

Eskadronipealiku h-ra Alfred Kepperi äriasjus 4 nädalaks ärasõidu puhul määratud tema asetäitjaks tema abi hra Jakob Oja, 1. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Ljh. nr. 1.

§ 7.

Kinnitan VI malevkonna adjutan-diks reservi-noor-leitnant Berthold Klaari, 1. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Ljh. nr. 2.

§ 8.

Vabastan hra Valter Linholmi I malevkonna I kompanii pealiku abi kohalt 18. detsembrist m. a. arvates, oma palvel ajapuuduse tõttu.

Õiendus: kskk. nr. 9 § 11 — 1928. a., lhj. nr. 686.

§ 9.

Vabastan hra Hugo Attemanni Ida malevkonna 2. pataljoni pea-

liku kohalt 16. detsembrist m. a. arvates.

Õiendus: kskk. nr. 36 § 7 — 1927. a., lhj. nr. 687.

§ 10.

Avaldan teadmiseks, et 18. detsembril m. a. naiskodukaitse Tallinna ringkonna üldkoosolekul valiti ringkonna juhatusse: esinaiseks pr. A. Tõrvand-Tellmann, sekretäriks pr. B. Suuts; liikmeteks pr-d Julla, Reite ja prl. Lohu-aru, asetäitjateks pr-d Otsing ja Ausing.

Revisjonikomisjoni liikmeteks valiti: pr-d Looberg, Tool ja prl. Kaasik.

Õiendus: Lhj. nr. 3.

F. Pinka,
kolonel-leitnant,
Tallinna maleva pealik.

Malevkondade pealike koosolek

peetakse maleva staabis teisipäeval, 8. jaan. kell 6 õhtul. Palun kõiki härrasid pealikuid õigel ajal ilmuda.

Maleva pealik.

Kaitseliidu keskjuhatuse loterii

1) Kaitseliidu loterii võitude täielik nimestik ilmub „Kaitse Kodu!“ nr. 2 12. jaanuaril 1929. a.

2) Palun malevkondi kui ka üksikuid, kellel veel loteriiasjad likvideerimata, seda teha veel ligematel päevadel, kuid mitte hiljem kui laupäevaks, 5. jaanuariks, kella 10.

Maleva pealik.

„Tallinna Maleva Teated“.

1) Järgmised „Maleva Teadete“ numbrid ilmuvad harilikul ajal.

2) „Maleva Teadete“ tellimise raha (üks kroon) äramaksmise viimane tähtaeg on 15. jaanuaril s. a. Peale selle jääb „Teadete“ väljasaatmine ära nendele, kellel raha tasumata.

3) Kuulutuste vastuvõtmine „Maleva Teadetes“ sünnib igal tööpäeval ja ajal maleva staabis. Kuulutamine on kasulik kuulutajale ja võimaldab „Maleva Teadete“ takistamatult ilmumist, mis kuulutusteta suurte raskustega oleks seotud.

Maleva pealik.

Pealikute laskevõistlused.

Laskevõistlused pealikutele sõjapäepüssidest ja püstolitest on 20. jaanuaril s. a. Tondil, algus kell 9 homm.

Maleva pealik.

Soome laskevõistlused.

Soome laskevõistluste vastu ettevalmistuva meeskonna harjutused Tondil on käesoleval aastal järgmistel päevadel: 13. jaanuaril kell 12, 27. jaanuaril kell 9, 10. veebr. kell 12, 17. veebr. kell 9, 3. märtsil kell 9, 17. märtsil kell 9, 14. aprillil kell 9, 28. apr. kell 12.

Maleva pealik.

Käskkiri

Tallinna maleva Ida malevkonnale

Nr. 8.

31. detsembril 1928. a.

§ 1.

Soovin malevkonna nais- ja mees-
perele õnnerikast uut-aastat.

Raugematu energia, kohusetruudus ja kindel sõprus valitsegu meis ka uuel aastal.

§ 2.

Viin üle reservrühma:

3. pataljoni I kompanii malevlase Paul Kuusiku, arvates m. a. 15. detsembrist.

Õiendus: 3. pataljoni pealiku ettekanne 19. nov.

§ 3.

Malevkonnast on lahkunud ja kustutatakse nimekirjast maha: jaopealik Arnold Omann — surma puhul;

mlv. Peeter Rebane — oma palvel.

„ Oskar Brommig — oma palvel;

„ Voldemar Ploompuu — oma palvel;

„ Gustav Peitong — ärasõidul Tallinnast ja

„ Reinhold Riemer — teenistusest kauemat aega mitteosa võtmise tõttu.

Õiendus: Malevkonna juhatuse prot. nr. nr. 14 ja 15.

J. Klaar,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Tallinna maleva VI malevkonnale.

Nr. 1.

2. jaanuaril 1929. a.

§ 1.

Vahtkonna kaitseliidu staapi 4., 15., 23., 26. ja 31. jaanuaril s. a. välja panna I kompaniil.

Kompaniipealikul hoolitseda selle eest, et vahtkond täiearvuliselt ja õigel ajal oleks kohal ning oma kohustusi täpselt teaks.

§ 2.

Täna südamest kõiki VI malevkonna pealikuid ja malevlasi mulle saadetud paljude soojade ja sõbraliste uue-aasta õnnesoovide eest. Olgu uus aasta meile kõigile rõõmsa ja loova töö küllane, edu- ja jõurikas niihästi isiklikus tegevuses kui ka kõrgel ja auväärilisel kohusel täitmisel kaitseliidus isamaa auks ja õnneks.

F. Uibopuu,
VI malevkonna pealik.

Nõmme malevkonna malevlastele.

Teisipäeval, 8. skp. kella 19.30 koguneda kõigil 1. rühma malevlastel malevkonna staapi, relvadeta. Ilmumine sunduslik.

Malevkonna pealik.

Kalevlased!

1928. a. on möödunud ja ühe aasta tööd jälle lõpetatud. Rahuldustundega võime tagasi vaadata möödunud tehtud töö peale ja konstateerida edu peaaegu igalpool. Iseäranis on rõõmustav, et meie põhimõtted ja kavad on täielist poolehoidu ja heakskiitmist meie malevkonnas leidnud. Sõbralik vahekord, üksteisest arusaamine, kindel distsipliin — need meie unistused on täide läinud.

Malevkonna nimel soovin õnne kõigile pealikutele ja malevlastele uueks aastaks. Olgu 1929. a., meie viies tööaasta, edurikkam ja tööviljakam.

Malevkonna pealik.

Kalevlased-sportlased!

Palun kõiki Kalevi malevkonna tegev- ja algajaid sportlasi ilmuda 7. jaan. s. a. kell 19 Kalevi seltsi ruumidesse ühisele nõupidamisele, malevkonna 1929. a. spordikava kokkuseadmiseks.

A. Mändvere,
malevkonna spordipealik.

Käskkiri

Tallinna maleva, Sadama malevkonnale.

Nr. 1.

2. jaanuaril 1929. a.

§ 1. 7., 8. ja 10. jaanuaril s. a. korraldatakse Sadama malevkonnale õppenädal. Õppused on meil viimase võimaluseni kokku surutud, et malevlaste kallist vaba aega võimalikult vähe ära tarvitada. Edurikkamaks õppuste läbiviimiseks korraldab malev õppenädalad, missugustest osavõtmine juba seepärast kohustab, et selle järele otsustatakse meie korralikust. Väljatulnud malevlaste % näitab, kui kohusetruud on nad oma ülesannete vastu. Iga malevlane, kes õppustelt puudub, ei kriipsuta alla ainult oma loidust, vaid alandab malevkonna ja oma kaasmalevlaste au, ning tuleb võtta alaväärtusliku elemendina malevkonna ridades.

Panen kõikidele malevlastele südame peale õppenädala paaril öhtul à 2 tundi vaba aega ohverdada kaitseliidu ja meie kohustustele, et järgneva kogu aasta jooksul õppustest täiesti vaba olla.

Seepärast kõik viimseni nendel päevadel õppustele!

Õppuste algus 7. jaanuaril s. a. kell 19 maleva staabi ruumes, Kaarli t. 8.

§ 2. Vahtkond maleva staapi 11. jaanuaril s. a. määrata 1. rühmast.

§ 3. Malevkonna juhatusel poolt on uueks malevlaseks vastu võetud kodanik Artur Villemi p. Mast, eluk. Laadimisplats 5.

E. Manitsky,
malevkonna pealik.

Käskkiri kaitseliidu Tallinna maleva eskadronile

Nr. 1.

2. jaanuaril 1929. a.

§ 1.

Määrän vahtkonda kaitseliidu staapi, Kaarli tän. 8, laupäeval vastu pühapäeva 12./13. jaanuaril s. a. järgmised eskadroni liikmed: Tau, Eugen — vahtkonna vanem; Uustalu, Bernhard — valvur; Kaur, Georg — valvur; Graav, Richard — valvur; Renner, Paul — revideeriv pealik. Ilmuda kohale, peale revideeriva pealiku määratud päeval kell 22 täies relvastuses.

J. Oja,
eskadroni pealiku aj. kt.

Naiskodukaitse Nõmme jaoskond

soovib kaitseliidu maleva perele, naiskodukaitse Tallinna ringkonna juhatusel ja kõigile jaoskondadele head ja õnnerikast uut-aastat, raudgematut jõudu kodukaitsetööks.

Jaoskonna esinaine.

Teatan k.-l. Nõmme malevasile ja naiskodukaitse liikmeile, et jaoskonna poolt korraldatav jõulupuu on 5. jaan. 1929. a., kell 6 õhtul staabi ruumes. Lootes rohket osavõttu.

Naiskodukaitse Nõmme jaoskonna esinaine.

Naiskodukaitse liikmetele.

Naiskodukaitse Tallinna ringkonna juhatus teatab, et esimene käsitööõhtu instruktori juhatusel on 14. jaanuaril s. a., kell 1/2 8 õhtul staabi naiskodukaitse ruumides, Kaarli t. 8.

Referaadiõhtu on 16. jaanuaril s. a., kell 1/2 8 õhtul sealsamas.

Suured kingitused

„Kaitse Kodu!“ lugejaile!

Kõikide „Kaitse Kodu!“ tellijate vahel, kes 15. veebruariks s. a. „Kaitse Kodu!“ talitusele, Tallinn, Kaarli t. 8, tel. 3-70, ära on tasunud

Surma läbi lahkunud jaopealikut

ARNOLD OMANN'I

mälestab

Ida malevkond.

„Kaitse Kodu!“ aastatellimise 6 kr., korraldatakse 16. veebruaril s. a. loterii, kus välja loositakse järgmised väärtuslikud asjad:

1. Kohver-grammofon.
2. Jalgratas.
3. Jahipüss.
4. Paar suuski.
5. Väikekaliibriline vintpüss.

Uuendage aegsasti tellimine, kui tahate omandada väärtusliku kingituse.

Keemiline sõda.

Teine liik maailmasõjas tarvitatud sõjagaase kuulus mürgiste ainete hulka. Siia liiki kuuluvad peaaesjaliselt tsüaani ühendused, nagu tsüaanvesiniku hape ja teised, mida maailmasõjas üldiselt venseniitideks nimetati.

Tsüaanvesiniku hape — HCN. Tsüaanvesiniku hape, mida ka sinihappeks nimetatakse, on värvitu, äärmiselt mürgine vedelik, mille lõhn veidi mandli lõhna meele tuletab. Keemise punkt on +27° C juures. Sinihape ühendub vere hämogloobiiniga, s. o. punaste verelibledega, ja muutub tsüaanhämogloobiiniks. Viimasel ühendusel puudub omadus hapnikuga ühinemiseks, mistõttu vere hapendumise protsess on takistatud.

Sinihapet polnud võimalik tema suure lenduvuse tõttu lahinguväljal puhtal kujul tarvitada, sest sinihappe segunemise kiirus on väga suur, tema erikaal on 0,94. Võib eeldada, et see mürkaine tulevikusõdades sel või teisel kujul tuleb tarvitusele, kui ainult meetod leitakse, mille abil sinihappe aure oleks võimalik raskendada, kusjuures aine protsentlik sisaldavus ei tohi väheneda. Siis oleks sinihape üks kardetavamaist sõjagaasidest.

Venseniit. Selle nimetuse alla kuulub terve rida sinihappe ühendusi, mida maailmasõjas tarvitati. Et sinihappe aure raskendada, segati sinihapet mitmesuguste teiste aine-

tega, kuid rahuldavaid tagajärgi siiski ei saavutatud. Teiste mõjuvamate sõjagaaside tarvitusele võtmisega jäid venseniidid tarvituselt kõrvale. Paremaks koosseisuks osutus prantslastel segu, mis koosneb:

Sinihapet	50%
Arseentriklooriiti	30%
Tinakloriiti	15%
Kloroformi	5%

Inglaste segu koosnes:

Sinihapet	50%
Arseentriklooriiti	20%
Kloroformi	25%

Kloroformi lisati juure kui konserveerimisabinõu.

Süsihapend — CO. See mürgaas on meil vingugaasi nime all tuntud. On täiesti värvitu ja lõhnatu gaas. Viimast asjaolu tuleb meles pidada ka igapäevses elus — eksitakse väga, kui öeldakse: „lõhnab vingugaasina“. Vingugaasil lõhna ei ole, mistõttu võib väga kergesti selle gaasi ohvriks landeda ilma, et gaasi olemasolust aimugi oleks. Sissehingamisel satub vingugaas verre, ühineb seal hämogloobiiniga ja takistab viimast hapnikku vastu võtmast. Surm järgneb, kui umbes 2/3 verest on mürgitatud. Vingugaasi kontsentratsioon 1 : 500 toob surma.

Vingugaasi maailmasõjas sõjagaasina ei tarvitatud, sest tema erikaal õhu suhtes on 0,976, seega kergem kui õhk, mistõttu gaasi segunemise kiirus õhuga on väga suur. Süsihapend tekib suurekaliibriliste mürskude lõhkemisel kinnistes ruumides, laskmisel kuulipildujatest kinnistes ruumides, näiteks betoneeritud varjendites, tankides jne. Seepärast tuleb temaga kui sõjagaasiga arvestada, mille vastu kaitset peab leidma. Harilikud gaasitorbikud vingugaasi ei pea.

E. Kask.

Trükivee parandus. Eelmisesse artiklisse on eksitav trükiviga sattunud, mille palun parandada, nimelt on trükitud: fosgeen — CoCl₂, peab olema — COCl₂.